

از رعیت مداری به شهروندمحوری

۲۸ مهر ۱۳۹۵ ساعت ۱۱:۲۴

حق حکومت یک موهبت خدایی است که مخصوص و منقسم میان افراد ملت می باشد و هیچ قوه و قدرتی نمی تواند این حق ثابت را از ملت سلب و انتزاع نماید...

جوان و تاریخ - اخبار تاریخی

جوان و تاریخ

YANDORY®IR

کتابخانه
جمهوری اسلامی ایران

جناب بزرگوار منجن
کتابت شدت با در قوت بر او صبر قوی بر سر
از خدایت از شکر بر سر از در بر سر بر سر
آنست که قوت بر سر قوت کند و این بر سر است
که در آن زمان بر سر از در بر سر بر سر
بسیر مجلس بر سر است دولت ایران در سال
شروط صحت کسب و برون بر سر بر سر بر سر
دسته این است که در آن بر سر بر سر
حکومت بر سر در سر است بر سر بر سر
از در سر است بر سر بر سر بر سر
نسخه در سر است بر سر بر سر بر سر
در سر است بر سر بر سر بر سر
۱۳۹۵

قانون اساسی مشروطه نقطه عطفی در تغییر جایگاه مردم ایران از رعیت به شهروند بود. تا پیش از این مردم ایران همگی رعایا شاهنشاه به عنوان حاکم بلامنازع ایران بودند؛ در حالی که پس از تصویب قانون اساسی مشروطه، به یک باره جایگاه مردم به شهروند تغییر کرد. اگر تا پیش از این مردم تنها در مقابل شاه و دولت «ملکف» بودند، از این پس «حقوق» بسیاری نیز به آنان اعطا شد. بخصوص آنکه حق حکومت کردن از آن مردم شد و این مردم بودند که می توانستند اعمال حاکمیت نمایند. عبارات زیر تلاش می کند تا این حق اساسی را برای مردم تبیین نماید. اگرچه این نوشته از منظر نظریه های حقوق اساسی خالی از ایراد نیست. من جمله آنکه اعمال حاکمیت قابل تقسیم نیست و این یادداشت آن را قابل تقسیم به فرد فرد مردم جامعه می داند؛ با این حال می توان رنگ بوی نظریه های غربی و من جمله اندیشه های ژان بدن را در این متن دید:

«... حق حکومت یک موهبت خدایی است که مخصوص و منقسم میان افراد ملت می باشد و هیچ قوه و قدرتی نمی تواند این حق ثابت را از ملت سلب و انتزاع نماید مگر آنکه خود افراد ملت جاهل و بی خبر از حقوق ملیه و حدود انسانیت بوده یا ضعف النفس و عاجز و فاسد الرای باشند و یا تنبلی و تن پروری و انهماک در خوش گذرانی و تنعم و انبساط از فهم یا مطالبه و مداخله حقوق مسلمه خود باز دارد. حال که دانسته شد حکومت برای هر یک از افراد ملت حق معین و معلومی می باشد و باید آحاد اهالی هر مملکتی در جریان سلطنت و حکومت وطن خود از جزئی تا کلی نظارت و دخالت داشته باشند و چون تمام مردم یک مملکت نمی توانند هر کدام به شخصه مستقیماً در عملیات سیاسی خود مباشر و دخیل شوند، پس انتخاب و کیل لزوم پیدا کرد...»^۱

پی نوشت ها:

۱- حکومت ملی یا سلطنت شوروری، روزنامه تجدد، ۱۵ رجب ۱۳۳۵، ص ۱.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/32978/شهروند محوری-مداری-رعیت/32978>